

חגי ה. שבתאי, עו"ד  
אריה שפירא, עו"ד  
גלי פלד-שבתאי, עו"ד  
אלון וילנר, עו"ד ומגשר  
אופיר לוי, עו"ד ומגשר\*  
גיל עוז, עו"ד ומגשר  
יוליה פק חלמיש, עו"ד\*\*  
שלומית ארן, עו"ד\*\*\*  
ענת סער, עו"ד ומגשרת\*  
לירז גונן-אללוף, עו"ד

\* מוסמך (ma) משפטים  
\*\* חברת לשכת עוה"ד ניו יורק  
\*\*\* מוסמכת (ma) גיאוגרפיה  
התמחות בלימודים עירוניים ואזוריים

### חוזר משרד 15/09, תפקיד המשטרה בסילוק פולש טרי

סעיף 18 (ב) לחוק המקרקעין מתיר לעשות שימוש בכוח סביר על מנת לסלק פולש מנכס מקרקעין. סעיף זה מציב 3 תנאים שאך ורק עם התקיימותם קמה הזכות העצמית לפנות פולש:

1. המבקש לפנות היה מחזיק כדין טרם הפלישה.
2. הנכס נתפס ע"י הפולש שלא כדין.
3. הפינוי נעשה בתוך 30 ימים מיום הפלישה.

אם התקיימו שלושת תנאים אלה, חובתה של משטרת ישראל לעזור למי שהחזיק במקרקעין ולסייע לו לפנות את הפולש.

בבג"צ 384/09 **אילנית הקרי (יטאח) נ' משטרת ישראל תחנת השכונות** עתרה גב' הקרי למתן צו על תנאי כנגד משטרת ישראל ליתן טעם מדוע לא תפעל לפינויים של המשיבים ממתחם מגוריה הנמצא בכפר שלם בתל אביב.

כב' בית המשפט הגבוה לצדק (השופטים א' גרוניס, מ' נאור וא' חיות) ציין בפסק דינו מיום 2.2.09, כי כאשר קיים ספק מיהו המחזיק בדין, בדרך כלל על המשטרה לפעול להשבת המצב לקדמותו כפי שהיה טרם הפלישה.

כלומר, חובת המשטרה לעזור אינה מותנית בכך שהיא תדע באופן וודאי שמי שהחזיק במקרקעין טרם הפלישה החזיק בהם כדין או כי לפולש אין זכות בדין לתפוס את המקרקעין.

ברם, כאשר המשטרה אינה יודעת באופן חד משמעי מי היה המחזיק בפועל במקרקעין לפני הפלישה (להבדיל מהשאלה אם החזקתו הייתה כדין אם לאו), אין זה תפקידה של המשטרה "להכניס ראשה לעניין זה".

כלומר, לכל הפחות על המשטרה לדעת באופן וודאי מי היה המחזיק בנכס עד למועד הפלישה. המשטרה אינה צריכה לדעת באם החזקתו של המחזיק הייתה כדין, אם לאו, אולם היא צריכה לדעת באופן חד משמעי מי החזיק בנכס עובר למועד הפלישה.

**בית המשפט פסק, כי היות ולא הוכח כי המקרקעין שפינויים מתבקש היו בחזקתה הבלעדית של גב' הקרי טרם הפלישה הנתענת, בית המשפט הנכבד לא יתערב בהחלטת משטרת ישראל שלא לסייע לה לפנותם.**